АНОТАЦІЇ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Джелдубаєва Е.Р., Чуян О.М, **Залежність анальгетичної дії низькоінтенсивного електромагнітного випромінювання надто високої частоти від технічних характеристик генератора і експозиції дії** // Учьоние запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 3-16.

У даній статті досліджена залежність анальгетичної дії низькоінтенсивного електромагнітного випромінювання надто високої частоти (довжина хвилі – 7,1 мм; щільність потоку потужності – 0,1 мВт/см^2) від технічних характеристик генератора і експозиції (15, 30, 60 хвилин та дробовий режим опромінювання) при експериментально викликаному тонічному болі у щурів.

Ключові слова: електромагнітне випромінювання надто високої частоти, поляризація, експозиція, тонічний біль.

Ібрагімова Е. Е., Балічиева Д. В. **Вплив техногенного стресу на життєздатність пилка і насінь *Acer platanoides*** // Учьоние запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 17-25.

Вивчені показники якості пилка і насінь, формованої органами репродуктивної системи популяцій *Acer platanoides*, що виростають у зонах з різним автотранспортним навантаженням. Отримані дані свідчать, що процеси мікроспорогенеза і плодоносіння *Acer platanoides* можуть використовуватися для фітоіндикації якості навколишнього середовища.

Ключові слова: пилок, насінь, стерильність, фертильність, спонтанний, індуцированій, репродуктивний, популяція, фітоіндикація

Котов С.Ф., Жалдак С.М. **Аналіз росту та продуктивності *Salicornia europaea L.* на градієнті засоленості** // Учьоние запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 26-31.

На градієнті засоленості (вміст легкорозчинних солей в ґрунті від 2% до 4%) досліджене зростання і продуктивність *Salicornia europaea*. Із зростанням засоленості екотопу збільшується відносна швидкість росту (RGR) рослин у висоту. Навпаки, по градієнту засоленості відмічено падіння швидкості накопичення органічної речовини у *S. europaea;* знижується середнє значення нетто-асиміляція (NAR), повітряно-суха маса рослин знижується приблизно в два рази.

Ключові слова: засолення, *Salicornia europaea*, RGR, NAR, біомаса.

Малигіна В.І., Грабовська О.Ю. **Вплив змінних магнітних полів інфранизької частоти на фукціональний стан симпато-адреналової системи** // Учьониє запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 32-35.

При дії змінних магнітних полів малої інтенсивності в діапазоні інфранизьких частот на щурів з середньою руховою активністю розвивається адаптаційна реакція, що характеризується посиленням функціональної активності симпато-адреналової системи. Одержані закономірності можуть бути використані для прогнозування реакції людини на дію змінних магнітних полів частотою 8 Гц індукцією 5 мкТл.

Ключові слова: змінні магнітні поля, рухова активність, адаптація, симпато-адреналова система

Нікольська В. О., Сулейманова З. Р. **Динаміка змін біохімічних показників крові людей різних вікових груп під впливом бальзаму «Мис Март'ян»** // Учьониє запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 36-39.

В статті приведені результати дослідження вмісту холестерину та ліпопротеїнів низької щільності в сироватці крові практично здорових людей, які належать до різних вікових груп. Отримані результати свідчать про нормалізуючу дію бальзаму на вивчені показники.

Ключові слова: бальзам, холестерин, ліпопротеїни.

Павленко О.М. **Динаміка ЕЕГ-потенціалів на протязі сеансу психологічного консультування** // Учьониє запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 40-47.

Показано, що сеанси психологічного консультування приводять до реальних змін активності головного мозку, які можна об'єктивно зафіксувати за допомогою реєстрації ЕЕГ. Такі змини найбільш виражені у фронтальному регіоні кори правої півкулі, де відзначається зріст відносної потужності бета$_2$- и гамма-ритмів.

Ключові слова: мозок, психотерапія, функціональна томографія, еег-потенціали.

Панова С.А., Кіріллова А.В.,Мішина С.С.. **Вплив китайської оздоровчої сістеми: ДО-ІН і масажу для покращення розумової працездатності у дітей з затримкою психічного розвитку** // Учьониє запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 48-50.

Використовування спеціальних методик, що підвищують розумову працездатність (китайська оздоровча система До-ІН, масаж для поліпшення розумових здібностей) виявило статистично достовірне поліпшення показників уваги у дітей із затримкою психічного розвитку. Приведені методики можуть використані в коректувальних класах.

Ключові слова: увага, розумова працездатність, затримка психічного розвитку.

Репецька Г.І., Леонов В.В., Малашенко Є.В. **Колекція кримських видів роду *Rosa L.* в ботанічному саду Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського** // Учьоние запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 51-56.

В 2004 р. в ботанічному саду Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського розпочалась робота по створенню експозиції природної флори *Rosaceae* Криму. У статті наведено біоморфологічна та фенологічна характеристика рослин із колекції кримських шипшин.

Ключові слова: біорізноманіття, шипшини, Крим, ботанічний сад

Савушкіна І.Г. **Нагромадження і міграція Cd, Zn, Cu і Al у листях дуба, личинках, екскрементах зеленої дубової листовійки та непарного шовкопряда** // Учьоние запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 57-65.

У статті приводяться результати вивчення вмісту кадмію, цинку, міді й алюмінію в листях дуба пухнастого, гусеницях і екскрементах зеленої дубової листовійки та непарного шовкопряда. Відзначається залежність концентрації хімічних елементів у тілі комах від рівня їхнього вмісту в кормі. Для характеристики ступеня акумуляції мікроелементів, поглинених комахами з рослинної їжі розраховано коефіцієнт біологічного поглинання.

Ключові слова: важкі метали, мікроелементи, зелена дубова листовійка, непарний шовкопряд, дуб пухнастий, екскременти, акумуляція.

Стрюков О.О. **Гостальна мінливість *Corynosoma pseudohamanni* (Zdzitowiecki, 1984) від справжніх тюленів Антарктики** // Учьоние запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 66-72.

Вивчена гостальна мінливість акантоцефала *Corynosoma pseudohamanni* від тюленя Уедделла (*Leptonychotes weddelli* Lesson, 1826), тюленя-крабоїда (*Lobodon carcinophagus* Hombron & Jacquinot, 1842) та південного морського слона (*Mirounga leonina* (L.,1758). У другорядного хазяїна (тюленя—крабоїда) акантоцефали виявились більшими за таких від головного хазяїна (тюленя Уедделла).

Ключові слова: *Corynosoma*, Acanthocephala, тюлені, Антарктика.

Шинкаревський П.В., Павленко В.Б., Полонська А.К., Куличенко А.М., Бирюкова Е.А. **Дослідження впливу малих доз бальзаму на фізіологічний статус людини за допомогою газорозрядної візуалізації** // Учьоние запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 73-77.

Показано, що експериментальний бальзам сприяє стабілізації емісійної здібності поверхні шкіри людини.

Ключові слова: бальзам, біологічно активні речовини, газорозрядна візуалізація.

ХІМІЧНІ НАУКИ

Єфанов К.П., Федоренко О.М., Цибрій Ю.І. **Перспективи комплексного використання сполук барію при модифікації діоксиду титану** // Учьоние запіскі Таврічєского національного університєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 78-83.

На підставі теоретичних і експериментальних досліджень виявлений перспективний напрямок по застосуванню карбонату барію для виготовлення пігментів на основі діоксиду титану.

Ключові слова: технологія, діоксид титану, фотохімічна активність, наповнювачі, карбонат барію, синтез.

Жиляков Т.О., Арістова Н.І., Панова Э.П., Лутков І.П., Сластья Є.А., Беляєв В.И. **Сучасні методи контролю показників якості та безпеки виноградних вин** // Учьоние запіскі Таврічєского національного університєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 84-93.

У роботі приведено результати визначення вмісту катіонів металів, питомих активностей радіонуклідів і масових концентрацій органічних кислот. Показано можливість виявлення вин, отриманих шляхом міжвидового схрещування, а також виявлення випадків розведення вин водою. Результати проведених досліджень атестовані в дослідницькому центрі «Магарач», що дозволяє здійснювати даному центру контроль якості й безпеки вин і виноматеріалів.

Ключові слова: вино, виноматеріали, катіони металів, органічні кислоти, радіонукліди, високоефективна рідинна хроматографія.

Земляков О.Є., Земляков С.О., Кур'янов В.О., Чирва В.Я. **Синтез *біс*-*N*-ацетилглюкозамінидів** // Учьоние запіскі Таврічєского національного університєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 94-99.

За оксазоліновим методом здійснено синтез перацетатів етилен-, тетраметилен-, октаметилен-, *п*-фенилендиметил- и *о*-фенілендіоксиетил-*біс*-β-D-*N*-ацетилглюкозамінидів.

Ключові слова: оксазоліновий синтез, *біс*-*О*-*N*-ацетилглюкозаміниди.

Корж О.М., Данилова О.Г., Солорева А.О., Гришковець В.І., Яковішин Л.О. **Особливості фізико-хімічних властивостей холодоносіїв на основі кальцій хлориду** // Учьоние запіскі Таврічєского національного університєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 100-103.

У статті містяться результати вимірів pH розчинів $CaCl_2$. Збільшення концентрації викликає різке падіння pH, підвищення температури робить зворотну дію. Це пояснюється складним характером процесів гідролізу.

Ключові слова: розчини кальцій хлориду, концентрація, температура, величина pH, гідроліз.

Кропотов. В.А. **Прогнозування випадкових помилок параметрів кривої потенціометричного титрування: теоретичні аспекти** // Учьониє запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 104-110.

Описано новий метод прогнозування випадкових помилок параметрів кривої потенціометричного титрування за відомими випадковими помилками вимірювання потенціалу (або pX) і дозування об'єму титранту. Метод дозволяє за одиноким титруванням оцінити роздільно вплив помилок вихідних даних (V і E) на результати титрування.

Ключові слова: потенціометричне титрування, прогнозування похибок.

Кур'янов В.О., Токарєв М.К. **Синтез 2,5-дизаміщених 1,3,4-оксадиазолів, виходячи з формілфенілглікозидів** // Учьониє запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 111-115.

В статті описано синтез 2,5-дизаміщених 1,3,4-оксадиазолів, виходячи з формілфенілглікозидів N-ацетилглюкозаміну окислювальною циклізацією відповідних гідразонів.

Ключові слова: N-ацетилглюкозамін, 1,3,4-оксадіазоли, гідразони.

Панова Е.П., Кацева Г.М., Дрюк В.Г. **Взаємодія солей заліза (III) з яблучним і цитрусовим пектинами** // Учьониє запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 116-120.

Вивчено взаємодію Fe(III) із цитрусовим та яблучним пектинами кондуктометричним методом. Знайдено, що відношення зреагувавших молекул карбоксильних груп пектина й Fe(III) становить 2,7:1. Отримані результати дозволяють використати комплекс пектината заліза (III) у боротьбі із захворюванням рослин (хлорозом).

Ключові слова: пектинові речовини, солі заліза (III), кондуктометричне титрування.

Першина К.Д., Вяткіна О.В., Глазунова М. І., Чернецька А.П., Боднарчук О.В. **Окислювальна конверсія фенолів у системах, що моделюють природну воду** // Учьониє запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 121-125.

В статті наведено результати вивчення кінетики конверсії двохатомних фенолів у природній воді рівень мінералізації якої підвищений, в присутності перекису водню, як окиснювача. Показано, що кінетичні параметри окислювальних систем з природною водою значно перевищують показники аналогічних систем з низьким рівнем мінералізації.

Ключові слова: двохатомні феноли, конверсія, перекис водню, мінералізація.

Толстенко Д.П., Вяткіна О.В., Толкачова Н.В., Капітонов Д.С. **Методи дослідження властивостей бентонітів для їх використання у виноробстві** // Учьоние запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 126-133.

У роботі проведений аналіз різних методів оцінки якості бентонітів використовуваних у виноробстві. Показано, що проведення додаткових досліджень з використанням більш точних і інформативних фізико-хімічних методів таких як рентгенофазний, термогравіметричний, інфрачервона спектроскопія, потенціометричне титрування, є актуальним для оптимізації процесу добору бентонітів і, як наслідок, підвищення ефективності їхнього застосування у виноробстві.

Ключові слова: виноробство, бентоніт, фізико-хімічні методи дослідження.

Федоренко О.М., Курмачев Е.О., Цибрій Ю.І., Гудим О.М. **Спектрофотометричне визначення титану(IV) і (III), заліза(III) і (II) у сірчанокислих розчинах** // Учьоние запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 134-138.

За даними спектрофотометрії досліджені сульфатні технологічні розчини з метою виявлення можливості селективного визначення іонів титану(IV) і (III), заліза(III) і (II). Запропоновано використовувати метод багаторазового порушеного повного внутрішнього відображення в технологічному процесі одержання диоксиду титана.

Ключові слова: Диоксид титану, технологія, відновлення іонів титану і заліза, спектрофотометрія, контроль, концентрація.

Шульгін В.Ф., Мельникова К.Д., Ларін Г.М., Чернега О.М. **Молекулярна і кристалічна структура біядерного комплексу міді(II) з ацилдигідразоном янтарної кислоти і трифторацетилацетону** // Учьоние запіскі Таврічєского національного унівєрсітєта ім. В. І. Вєрнадского. Сєрія „Біологія, хімія". 2006. – Т. 19 (58). – № 2. –С. 139-143.

Описано результати прямого ренгенографічного аналізу біядерного комплексу міді(II) з ацилдигідразоном янтарної кислоти і трифторацетилацетону складу $[Cu_2L \cdot 4Py]$. Кристали моноклинні: a = 12. 773(3); b = 8. 872(2); c = 17. 147(4) Å; β = 103. 36(2)°; Z = 2; пр. гр. P21/n. Число симетрично незалежних відбитків 3319, R = 0.041; R_W = 0.117. Центральні атоми розділені ланцюжком із 7 σ -зв'язків і розташовані на відстані 8.750 Å один від одного. Координаційна сфера атома міді має тетрагонально пірамідальну геометрію з молекулою піридину в аксіальному положенні. Екваторіальна площина утворена двома атомами кисню й атомом азоту двічі депротонованої хелатофорної групи гідразону, а також атомом азоту другої молекули піридину.

Ключові слова: мідь(II) комплекси, трифторацетилацетон ацилдигідразони, кристалічна структура.